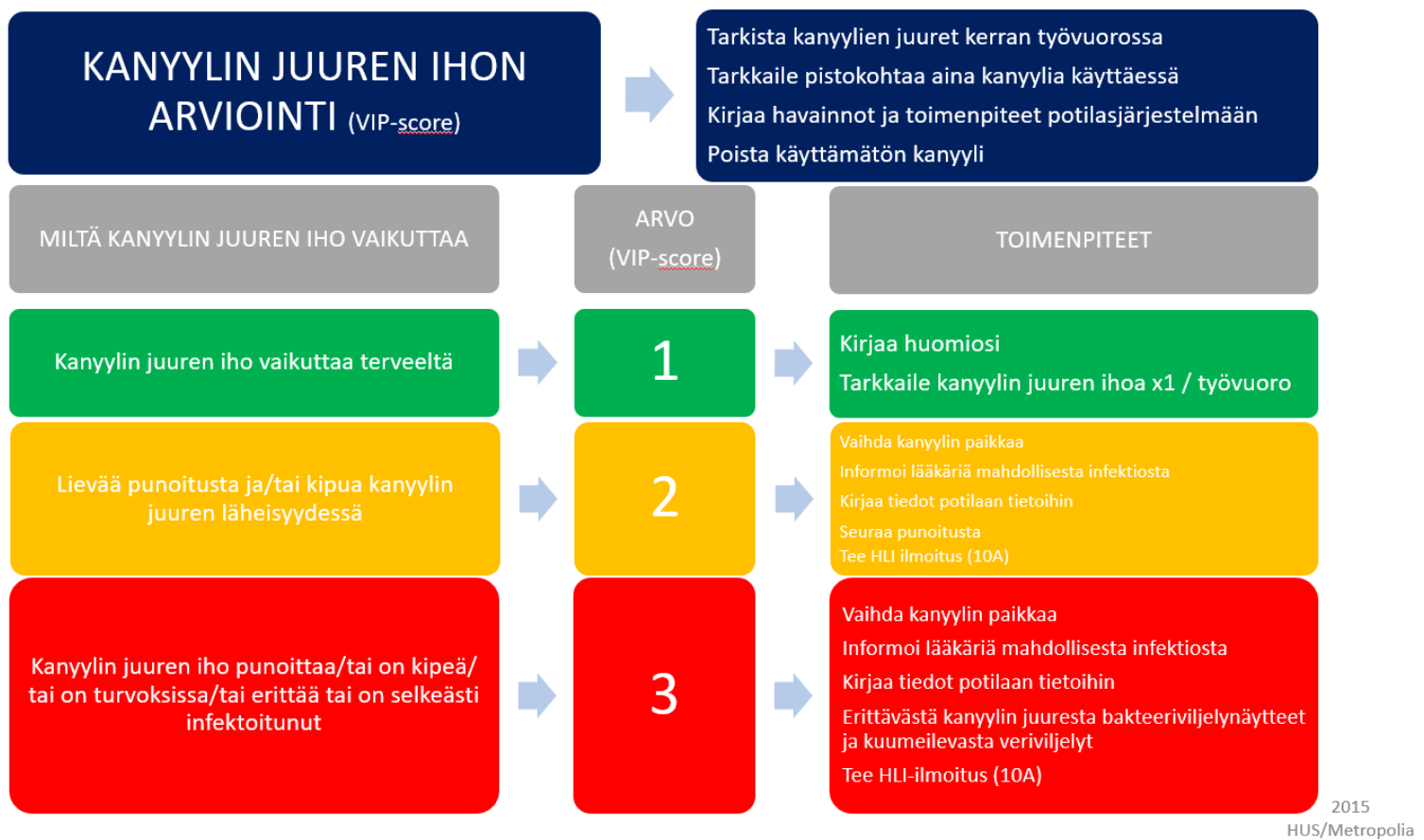

Aseptiikka ja infektioiden torjunta perifeerisen laskimokanyylin hoidossa aikuisella

Aseptiikka	<ul style="list-style-type: none"> • Kädet desinfioidaan alkoholikäsihuuhteella aina ennen kanyylin tai nesteensiirtolaitteiden käsittelyä. • Kädet desinfioidaan uudelleen, jos välillä joudutaan koskemaan muualle, esimerkiksi infuusiopusseihin. • Lääkkeenannossa, infuusioletkujen vaihdossa tai yhdistämisessä ei tarvita suojakäsineitä, ellei lääkevalmiste (esim. sytostaatti) sitä vaadi. • Mahdollinen suojakäsineiden käyttö ei korvaa käsien desinfiointia. Kädet desinfioidaan aina ennen suojakäsineiden pukemista ja niiden riisumisen jälkeen. • Kiinnitä kanyyli huolellisesti steriilillä ”ikkunallisella” suojakalvolla, jotta juuri on nähtävissä. Älä koske kalvon sisäpintaan.
Perifeerisen kanyylin hoito päivittäin	<ul style="list-style-type: none"> • Kanyylin pistopaikan kunto arvioidaan työvuoroittain VIP-Scoren mukaan, sekä aina kun toteutetaan suonensisäisiä hoitoja. • Arvioidaan kanyylin tarve ja poistetaan tarpeeton kanyyli. • Tarkistetaan myös kanyylin kiinnitys, jos sidos on irronnut reunoistaan tai on eritteinen, se vaihdetaan uuteen. • Verinen tai eritteinen kanyylin pistokohta puhdistetaan ensin steriilillä keittosuolalla, koska veri ja eritteet ovat suotuisa kasvualusta mikrobeille. • Keittosuolapuhdistuksen jälkeen kanyylin pistokohta desinfioidaan 80 % alkoholiliuoksella tai yksittäispakatulla 80 % etanolipyyhkeellä. • Desinfektioaineen annetaan kuivua ennen uuden kalvon tai sidoksen asettamista. • Lämpöä kanyylin kiinnityssidosta ei tarvitse suojata suihkun ajaksi.
Lääkkeen anto	<ul style="list-style-type: none"> • Osastoilla käyttökuuntoon saatetut infuusionesteet käytetään heti avaamisen jälkeen. Infuusion kesto saa olla korkeintaan 24 h (ellei lääkeaineen säilyvyys vaadi lyhempää aikaa). • Vältä kanyylin päällä olevan lääkkeenantonupin käyttöä, koska se on hankala desinfioida • Neulattoman liitimen desinfioiva suojakorkki poistetaan tai desinfioidaan venttiilitulppa ja hanastojen suuaukot tai lääkkeenantonuppi desinfektioaineella 80 % alkoholilla tai yksittäispakatulla 80 % etanolipyyhkeellä 15 sek ajan. Desinfektioaineen annetaan kuivua ennen lääkkeen antoa. • Kanyyli ja letkustot huuhdellaan keittosuolalla aina lääkeaineen antamisen jälkeen. Tällä varmistetaan, että potilas saa koko lääkemäärän. • Käyttämätön infuusioletku suljetaan aina uudella steriilillä korkilla.
Infuusioletkujen ja hanastojen vaihto tai yhdistäminen	<p>Perusliuksissa käytetyt nesteensiirtoletkut ja hanastot vaihdetaan neljän vuorokauden välein seuraavin poikkeuksin:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aina, kun kanyyli vaihdetaan • Lääke- ja verituotekohtaisen säilyvyysohjeen mukaan • Toistuvien, intervallina annettavien lääkeinfuusioiden jälkeen 24 tunnin välein
Kanyylin vaihto ja poisto	<ul style="list-style-type: none"> • Tarpeeton kanyyli poistetaan • Kanyyli on liukunut ulos suonesta • Kanyylin pistoaukossa on infektionmerkkejä • Kanyyli vaihdetaan mahdollisimman pian, mikäli se on laitettu tilanteessa, jossa aseptiikkaa ei ole voitu noudattaa. Esim. ensihoitotilanteessa laitettu kanyyli vaihdetaan sairaalassa, kun potilaan vointi on stabiloitunut.

Kirjaaminen	<ul style="list-style-type: none"> • VIP-Score arviot kirjataan seurantalomakkeelle • Kanyylin laitto- ja poistopäivä sekä pistopaikka kirjataan seurantalomakkeelle • Hoitoon liittyvän infektion (HLI) ilmoitus tehdään sekä katetreihin liittyvistä paikallisiin infektiosta (10A) että katetreihin liittyvistä veriviljelypositiivisista infektiosta (3A).
Yhteenveto tärkeimmistä toimista	<ul style="list-style-type: none"> • Käsihygienia • Pistokohdan seuranta VIP-score asteikon mukaan • Tarpeettoman kanyylin poisto • Kanyyli vaihdetaan mahdollisimman pian, mikäli se on laitettu tilanteessa, jossa aseptiikkaa ei ole voitu noudattaa. Esim. ensihoitotilanteessa laitettu kanyyli vaihdetaan sairaalassa, kun potilaan vointi on stabiloitunut. Taivekanyylien välttäminen, mikäli se ei ole välttämätön hoidon tai tutkimuksen kannalta

HUS/Metropolia2015.

Lähteet: Hoitoon liittyvien infektioiden torjunta (7.painos)